

NOTAT

27. september 2010

Dagbladet Politiken har i to artikler hhv. 22. og 23. september 2010 sæt tvivl om reelle CO₂ emissions reduktioner i to kinesiske industrigasprojekter, registreret som CDM projekter hos UNFCCC i Bonn.

En forsker på Risø-DTU tages i artiklen til indtægt for at bekræfte, at der er tale om svindel, som Energistyrelsen ved anvendelse af Risø DTUs tal burde have opdaget og reageret på. Risø DTU's forsker er grundlæggende fejl citeret og Risø DTU hverken ønsker eller ser grundlag for at kritisere dansk myndighedsudøvelse på baggrund af universitetets datamateriale.

Risø DTU bliver i Politikens artikel nævnt i en sammenhæng, hvor der gives udtryk for en række misvisende antagelser om CDM systemets virkemåde og formål og hvor der ligeledes påstås massiv svindel med CDM kreditter. På denne baggrund har RISØ DTU udarbejdet nedenstående gennemgang, hvor faktuelle misforståelser i artiklerne adresseres. Følgende områder kommenteres:

- 1) Aftaler hvori Danmark indgår med navngivne kinesiske fabrikker er virkningsløse
- 2) Der er massiv svindel med aftalerne
- 3) Danske virksomheder tjener store summer på virkningsløse aftaler
- 4) Danske myndigheder har undladt at føre nødvendig kontrol
- 5) Generelle misforståelser omkring CDM

Ad 1: Aftaler hvori Danmark indgår med navngivne kinesiske fabrikker er virkningsløse

Industrigasprojekter vedrører begrænsning eller eliminering af meget potente drivhusgasser. De to kinesiske HFC-23 projekter, som artiklen omtaler, er tilknyttet produktionen af HCFC-22, et kølemiddel til køleskabe. Industrigasprojekterne er underlagt særlig skarp kontrol af UNFCCC, netop fordi værdien af CO₂-kreditter fra f.eks. eliminering af affaldsproduktet HFC-23 fra kølemiddelproduktionen kunne friste til at øge produktionen af HCFC-22 blot for at kunne fjerne affaldsproduktet.

En sådan øget produktion er forbudt. Det er imidlertid ikke forbudt at følge markedsefterspørgslen efter HCFC-22 og destruere HFC-23 forholdsmæssigt. Alternativet ville væ-

re, at HFC-23 ikke blev elimineret og altså udledt til atmosfæren. Aftalerne sikrer, at en sådan udledning ikke finder sted. Der er derfor ikke tale om virkningsløse aftaler. Tværtimod.

Ad 2: Der er massiv svindel med aftalerne

De to nævnte projekter i artiklen har udstedelsesgrader på hhv. 103 og 107 % af det forventede ifølge registreringen hos UNFCCC. Projekterne har akkumuleret siden 2007 udstedt hhv. 28,1 og 23,9 millioner CERs (Certified Emissions Reductions). Ved vurderingen af udstedelsesgraderne er det vigtigt, at være opmærksom på, at der kan fremkomme procentvise udsving i aftaleperioden. En udstedelsesgrad på over 100 % kan således evt. kompenseres i aftaleperioden. Projekterne er store i emissionsreduktionstermer og repræsenterer tilsammen 12,0 % af samtlige udstedte CERs globalt. Havde projekterne kun udstedt 100 % ville de have repræsenteret 11,4 % af markedet. De overskydende kreditter, der sås tvivl om, udgør således 2,5 millioner CERs eller 0,6 % af markedet. Skulle der være tale om svindel, er den formentlig ikke 'massiv' men nærmere forholdsvis begrænset i de nævnte tilfælde.

Ad 3: Danske virksomheder tjener store summer på virkningsløse aftaler

Uden kendskab til de konkrete aftaler er det vanskeligt at vurdere, hvad de danske virksomheder måtte have tjent på 'svindlen', om en sådan måtte kunne påvises. Artiklen anfører, at der indkøbes 300.000 CERs fra projekterne årligt. Den begrænsede mængde set i forhold til den samlede produktion af kreditter fra projekterne afspejler, at Danmark kun er én blandt i alt ni lande (herunder alle nordiske lande med undtagelse af Island), der via Verdensbanken indkøber kreditter fra de pågældende projekter. Er de overskydende kreditter (hhv. 103 og 107 % i stedet for 100 %) fordelt ligeligt mellem de indkøbende lande, kunne det antages at det danske indkøb i stedet er 315.000 CER, altså årligt 15.000 CERs mere end aftalt. Det er imidlertid slet ikke givet, at der aftages mere end aftalt.

Beregning af en mulig 'fortjeneste' ved ekstra levering af overskydende kreditter kunne tage udgangspunkt i forskellen mellem den aftalte kreditpris (som er Risø-DTU ukendt) og den nuværende markedspris i EU ETS (EU's emissionshandelssystem) på ca. 13 €, dvs. 15.000 multipliceret med prisforskellen. Der er næppe tale om store summer set i forhold til aftalens værdi som helhed.

Ad 4: Danske myndigheder har undladt at føre nødvendig kontrol

CDM systemet bygger på omfattende kontrol med udstedelse af kreditter for at sikre, at der ikke udstedes kreditter, der ikke kan dokumenteres som reelle emissionsreduktioner. Kontrollen er nødvendig for at undgå, at mekanismen ikke fører til øgede emissioner, eftersom kreditterne reelt er emissionsrettigheder hos de indkøbende lande og virksomheder.

der. Kontrollen varetages af FN-autoriserede revisorer – Designated Operational Entities (DOEs). Det er virksomheder, der i forvejen er velanskrevne certificeringsvirksomheder som fx Det Norske Veritas, Lloyds of London, eller som for de to konkrete kinesiske projekters vedkommende SGS. DOEs er oftest betalt af køberne af CERs, der her er Energi-styrelsen eller Verdensbanken afhængig af aftalestrukturen.

De verificerede kreditter udstedes af UNFCCC efter en kontrol af verifikationsrapporten. Dvs. UNFCCC kontrollerer yderligere. Er der grund til at rejse tvivl, kan anmodningen om udstedelse underkastes et 'review', hvor der stilles en række spørgsmål, som DOE må svare på, før der kan udstedes kreditter.

Der er således et omfattende, velfungerende og transparent system til at sørge for kontrollen. Umiddelbart er det således ikke en national myndighedsopgave, yderligere at kontrollere de enkelte projekter, idet kontrollen allerede udføres under de gældende aftaler. Det er dog en politisk vurdering om danske myndigheder skal foretage yderligere kontrol.

At kontrollen har effekt bekræftes ved at UNFCCC netop (7. august 2010) har underkaset det ene af de i artiklen nævnte to kinesiske projekter et sådant 'review' for at sikre, at kreditter kun udstedes i tilladt omfang. Spørgsmålene rejst af UNFCCC kan findes på UNFCCCs hjemmeside under

<http://cdm.unfccc.int/Projects/DB/JQA1144312898.95/iProcess/SGS-UKL1260806927.57/Review/RKWU6VWL3ZT6491EH0NN784TI83WML/display>

I ovenstående konkrete tilfælde hvor der nu foretages 'review' er det endnu ikke afgjort, hvorvidt der er tale om svindel. Skulle det vise sig at være tilfældet, vil kreditterne ikke blive udstedt

Ad 5. Generelle misforståelser omkring CDM

Det anføres afslutningsvis i artiklen, at formålet med CDM er at mindske udslippet og ikke at hjælpe danske virksomheder til at slippe billigst muligt. Det er en grundlæggende misforståelse af CDM. CDM har globalt set ikke til formål at reducere nuværende emissioner, men i stedet at sikre, at aftalte emissionsreduktioner kan ske omkostningseffektivt (se UNFCCCs omtale af de 'fleksible mekanismer', herunder CDM på http://unfccc.int/kyoto_protocol/mechanisms/items/1673.php). Mekanismens formål er dermed netop at sikre, at både danske og andre landes virksomheder kan opnå at reducere emissioner billigst muligt, mens man samtidig støtter udviklingslandenes drejning i retning af en mere bæredygtig og mindre CO₂-belastet vækststrategi.